

༄༅། བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པས་རང་གི་ཆོས་
དང་རིག་གནས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་
དགོས་པའི་སྒྲོར་སྒྲེང་བ།

མཁན་བསོད་དར་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས།

ཕ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཚོད་ལྷན་སྤྱིགས་མའི་ཞིང་།། བཟུང་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བརྒྱབ།།
བད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་མཆོད་ཐོས་ཕྱིར་མི་སྒྲོག། སྒྲོན་པ་སྒྲགས་རྩེ་ཅན་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།།
གནས་ཆེན་རི་པོ་ཅེ་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་སུ།། འངས་དབལ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱབས་ཡིད་ལ་སྒྲིན།།
འཇིགས་མེད་ཤུན་ཆོགས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དགོངས་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འཕྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།
ད་ལན་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་དང་སྒྲོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་གི་རེ་བ་ལྟར་དུ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་
ཀྱི་རིག་ཐང་རམ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་གྱི་སྐྱད་ཆ་འགའ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡིན། ཁ་སང་དེ་
རིང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པ་རྣམས་རང་གི་རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟ་མ་ཟ་བཞིན་ཡོད། ཆང་མས་བསམ་སྒྲོ་

བཏང་ནས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ལམ་དོ་སྤངས་ཤིང་དགོས་ཀྱི་འགན་ཚུལ་འགའ་ཤེས་པ། དེ་མཉམ་
 བོད་ཀྱི་ཁྲི་མ་ནམ་པ་ཚོ་དང་ཤེས་ཡོན་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཐུང་ནས་ཆང་མ་ལ་སྤྱུལ་སྒོར་ཤིང་གི་ཡོད། ཡིན་
 བཤད་དེའི་ཐད་ལ་ད་ལྟ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་རིང་ར་རང་གི་བསམ་
 ཚུལ་འགའ་ཞིག་ནམ་པ་ཚོར་འདོན་ཀྱི་ཡིན།

༡ དེར་སྐབས་ར་ཚོའི་སྤྲད་དང་ཡི་གེའི་གནས་བབ།

དེར་སར་སྤྱི་ཁྲབ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདི་ཡར་དར་ཡར་འཕེལ་ཡོང་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་རེད། ཡར་
 རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཏུ་ཅང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱི་ཡོང་བའི་གནས་བབ་
 དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོད། སྤྱིར་དམངས་གཙོ་བཙུག་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ལའང་ཡོ་ལྷས་ཐོག་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་གཏོར་བཟླ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མས་
 ཤེས་གསལ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་རྒྱལ་ས་སུ་མི་འགོ་ཁ་མེད་
 བྱུང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་སྤྱོད་དང་ཨོ་སྤྱིར་ཡོ་ཤོབ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཆ་མང་པོ་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོ་ཞིག་ཏུ་ཁ་སང་དེ་རིང་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་དང་རིག་གནས་དེ་དར་རྒྱས་སུ་ནས་ཆོག་པ་བྱུང་སྐོང་བས་མཐར་
 གྱིས་ཆུན་རན་ཐོག་ས་སུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་ནང་ཁྲུལ་ལམ་བོད་རང་གི་ས་ཆ་དེའི་མི་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་རང་གི་རིག་གནས་དེའི་རིན་ཐང་ཟེར་ནའང་འདྲ། རང་གི་རིག་གནས་དེའི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་གཞི་བརྩེད་འདི་དོས་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་སང་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ཐོད་ཡིག་བསྐབས་ན་དོན་མི་ཐོན་པ་དང་ཐོད་སྐད་སྦྱངས་ནའང་ཐོད་སྐད་མེད་སྟོང་བྱེད་ས་མེད་པར་
 དོས་བཟུང་ནས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་རིགས་གཞན་ཅུམ་སྦྱངས་ན་མ་གཏོགས།
 རང་གི་བ་མེས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་དང་རིག་གནས་དེ་ལ་དོ་སྣང་ཡེ་མི་བྱེད་པའི་མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་
 ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་ས་ཆ་འདིར་མཆོན་ན་དཀར་མཛེས་ཐོད་རིགས་རང་སྟོང་ཁྲུལ་ཟེར་ཡང་། ཐོད་རིགས་
 རང་སྟོང་ཁྲུལ་ཡིན་ན་དེས་གནས་བཤའ་ན་རང་གི་ས་ཁྲུལ་དེའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པའི་ས་ཁྲུལ་ཡིན་རྒྱ་དེ་དེའི་མིར་གི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས། འོན་ཀྱང་ས་ཆ་འདིའི་ལས་བྱེད་པ་
 དང་། ཤེས་ཡོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཞིམས་ཁུབ་བསྐྱགས་བྱེད་ནའང་འདྲ། ལས་ཁུངས་པོ་
 མའི་རང་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་ནའང་འདྲ། དེ་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་ཁང་དང་སྟོབ་གྲ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཡིག་མེད་
 སྟོང་བྱེད་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ས་དེ་ཡིག་རིགས་གཞན་དང་སྐད་རིགས་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ནི་རེད།
 རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་མེད་སྟོང་བྱེད་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་
 ན་ཉ་ཅང་ཉུང་བ་རེད། དེ་ནི་ཆེས་ཡིད་སྟོབ་པའི་གནས་སུ་ཡུར་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། དཀར་མཛེས་རང་སྟོང་ཁྲུལ་

གྲི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐད་བསམ་གཞིགས་བཏང་བའི་ཙུམ་ཞིག་གི་ནང་
 ཁོས་འབོར་བཟོས་པ་བྱས་ནས་གྲངས་ཀ་ཞིག་བཀོད་པར། ཉིས་ཉྱེད་དགྲའི་ལོར་ཕྱེ་དགེ་དང་ཐལ་མགོ།
 ཀམེར་རྟ། ཉཀ་རོང་། དཔལ་ལུལ་ལ་སོགས་པ། དེ་མཉམ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆོས་ལུགས་ལུན་ལུས་ཆོགས་
 པ་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་མལ་ཆེར་དགྲ་ཙམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་པའི་ལས་བྱེད་པ་འབོར་བཟོས་པ་བྱས་ན་༤༠༧ཡོད།
 དེའི་ནང་དངོས་གནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐེད་སྟོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་༤༡ཙམ་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་
 བརྒྱ་ཆའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱ་ཆ་༡༢ཙམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཐེད་སྟོང་བྱེད་ཐུབ་པ་རེད། དེ་
 མ་ཡིན་པའི་མི་༤༠༧ཙམ་གྱིས་བོད་སྐད་ཀྱང་ཤེས་མེད་ལ་བོད་ཡིག་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གནས་
 ལུལ་སྟོ་བོ་ཆབ་ཆེན་ཞིག་རེད། མཐོ་འབྲིང་དང་སྟོབ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་མ་འབོར་བཟོས་པ་བྱས་ན་པལ་
 ཆེར་ཁྲི་གསུམ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེའི་ནང་ནས་དངོས་སུ་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་ཐེད་སྟོང་གཏོང་མཁན་
 བརྒྱ་ཆ་ཉེ་ལུ་ཟེན་མི་ཟེན་ཙམ་ཡིན། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུའི་སྟོབ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ས་ཆ་དེའི་སྲིད་འཛིན་ཏམ་
 རྩ་བ་སྦྱབ་མཁན་གཙོ་བོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོ་ཆོས་རང་གི་སྐད་དང་རང་གི་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་སོང་
 པ་རེད། ཆང་མས་བསམ་སྟོོ་བཏང་ན། སྤྱིར་འདྲིས་ལུ་སྤྱིར་གི་སྐད་དང་ཡིག་རིགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ན་ཉ་ཅང་
 ཡག་པོ་ཡོས་ཡིན། དེང་སང་བུ་བཟོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡིག་རིགས་བརྒྱ་ཐལ་ལྷག་བྱང་ལུ་པའི་མཁས་པ་མང་

བོ་ཡོད་པ་རེད། བོན་ཀྱང་པ་མེས་ཀྱི་སྐད་རིགས་བརྗེད་པ་མོ་རྒྱ་དེ་གཞན་གྱི་མི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་ཏ་ཅང་དགོན་མོ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ར་ཆོས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་མི་རིགས་སྤྱད་སྤྱུ་ལ་ཐུག་ན་འང་
 རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་རྒྱག་མི་ཤེས་པར་གཞན་གྱི་སྐད་བརྗེད་པ་དེ་གཟི་བརྗེད་དང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པར་སྒྲོ་མ་མཁན་
 ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། བཀ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རེས་པར་དུ་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་
 ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་བོད་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་རྩོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
 རེད་ཅེས་གསུངས། ཁོང་གིས་གསུང་རྒྱུ་དེ་དངོས་གནས་ཐུགས་དགའི་རེད། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། སྐད་རིགས་མང་པོ་ཤེས་ན་བཟང་མོད་ཀྱང་།
 རང་གི་པ་སྐད་བརྗེད་ན་རོ་ཆ་ཡིན། ཞེས་སྔོན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སྐད་རིགས་སུ་མ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་སོགས་
 བར་གྱང་ཆུབ་པའི་མཁས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཅི་རེད་མོད། དེར་སང་གི་སྐབས་ན་རང་གི་སྐད་ཡིག་མི་ཤེས་པར་
 མ་ཟད། རང་གི་སྐད་ཡིག་བརྗེད་ན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རོ་ཆ་ཡིན་ཟེར་བར་འདུག་སྟེ། རང་བོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་
 རང་གནས་སའི་རིག་པའི་ཁོར་ཡུག་དེ་རང་གིས་གཏོར་བརྒྱག་བྱས་ན། དེ་ནི་འདམ་མགོན་ས་བཀ་གྱིས། བགས་
 ལ་གནས་པའི་སྤྲེའུ་དག།སྔོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཅོང་འཕྲོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། རང་གི་སྐད་དང་ཡི་
 གོ་ཆང་མ་འདོར་བར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་གཟི་བརྗེད་དང་རོ་མཆོང་དུ་བརྩི་བ་དེ་ཏ་ཅང་སྤྱད་མེད་

ཙམ་རྒྱུད་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷ་ཡིན་པ་ཆང་མས་གོ་དགོས།

༡ འཛམ་གླིང་གི་སྐད་ཡིག་དེ་མི་རིགས་དེའི་དབང་ཆ་དང་དར་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཚུལ།

ཕྱིར་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེ་ནི་འཛམ་གྱི་གླིང་གི་སྤྱི་བོ་ན་མིའི་རིགས་གང་ཡིན་ནའང་འདྲ། མོ་ལ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཡིན་རིང་དུ་གནས་སུ་པ་མིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། ཁྱད་པར་དུ་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེ་ནི་མི་རིགས་དེ་གནས་པའི་དབང་ཆ་དང་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་པོ་ཞིག་དུ་བཞག་ཡོད། དཔེ་བཞག་ན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་ཉ་ཅང་གྲགས་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆེན་ཉི་ཉུང་རྒྱལ་པོ་(秦始皇) ཞེས་ཟེར་བ་དེས་ཁོང་གི་ཉི་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུག་མངའ་འོག་དུ་བརྒྱུད་པ་འདྲ། ཁོས་ཐོག་མར་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་བཞག་པ་འདྲ། དེ་ནས་སྒོར་མོ་གཅིག་གྱུར་གྱི་དེ་ལྟར་འཆར་གཞི་བཞག་ དེའི་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་དུག་པོས་མེད་སྡོད་ཡོད་རྒྱུའི་སྲིད་གཞུང་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཡིག་གཅིག་གི་སྤྱི་བོ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ། དེར་བརྟེན་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་མ་བཟུར་ཁ་མེད་དུ་གྱུར་པ་འདྲ། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་ན་གནས་རྒྱ་ཆེ་པའི་རྒྱ་ནག་ལྷན་པའི་རིང་མོ་ཡང་ཁོའི་རིང་ལ་བཞེངས་པ་འདྲ། ཡང་འཛམ་གྱི་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དབྱིན་ཇིའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས། ཕྱིར་མི་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་སྐད་བཞད་རྒྱ་དང་ཡི་གེ་མེད་སྡོད་ལུ་རྒྱ་གཙོ་པོ་དེ་དབང་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་བཞད་

མྱོང་། དེ་དབང་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། དཔེར་ན་ཁ་སང་དེ་རིང་འཛམ་
སྐྱིད་གི་ཉེད་ན་དེ་ཕྱིན་རིའི་སྐད་དེ་སྤྱི་ཁབ་བཅད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་སྐད་ཡིག་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་རེད། འཛམ་བྱ་སྐྱིད་གི་
ཉེད་དུ་བལ་ཆེར་བཅད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་སོང་ཡོད། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ཟ་ཅམ་གྱི་རིང་དེ་ཕྱིན་རིའི་ཡི་སྤྱད་བཟུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་མི་སེར་སྤེལ་བའི་
བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ (殖民帝国主义) ཞེས་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོ་དང་རྒྱལ་ཁམས་སོ་སོ་ལ་མི་འཛོར་
ཆེན་གནས་སྤོ་བྱས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱས། མིའི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་རང་གི་རྒྱལ་དར་བྱས།
རྒྱལ་དར་བྱར་རྒྱ་དེ་འཛམ་བྱ་སྐྱིད་གི་ཉེད་མི་ཁུབ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཆ་བཤད། ཁོང་
གིས་དབང་བསྐྱར་ཐེན་པ་དེ་ལུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་ཆེན་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འཛམ་སྐྱིད་འབྲུག་ཆེན་
དང་སོའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཕྱིན་རིའི་རང་གི་དབང་ཆ་མར་མར་ཉམས་ནས་འཛམ་སྐྱིད་འབྲུག་ཆེན་གཉིས་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་སོང་བ་རེད། དེ་ཡང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁོང་
རང་ལ་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་ཡི་གེ་སྤྱད་སོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ཡང་། འཛམ་སྐྱིད་གི་
སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། ཡིན་ན་ཡང་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཕྱིན་རིའི་
ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རིག་གནས་དེ་རྒྱ་རེད་ཅེ་ན།

ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཡས་མས་ཀྱི་ཕྱོད་དུ་ཨོ་སི་ཁུ་ལི་ཡིའི་རྒྱལ་ཁབ་ (澳大利亚) ཀྱི་མི་གྲགས་ཅན་ཀྱ་ལུན་ཤུའུ་

(哥伦布) ཞེས་པ་དེས་ཐོག་མར་མེ་མིང་དེ་ཡོད་པ་གོ་བ་རེད། དེའང་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༩༢ ལོར་ཁོ་རང་གི་བསམ་

རྒྱལ་ལ་མིང་དུ་བྱ་བ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆར་ལྷ་སྒོར་འགོ་བསམས་ཀྱང་། དེའི་གནས་སྐབས་

ན་དེར་སངས་ལྷན་ཚན་རིག་འཕེལ་རྒྱས་སོང་མེད་པས་ཐུའི་ཁ་ཕྱོགས་ནོར་ནས། རྒྱུ་མཐུ་ཨ་མེ་རི་མིང་ཐུན་ཏེ་མེ་

མིང་ལ་ཐོན་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་ཁོས་ས་ཆ་དེའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཐུའི་ནང་ལ་བཞག་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་

ཕྱིར་ཐོན། མཐར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔའ་པོའི་གཞེངས་ཏྲགས་མང་པོ་ཕྱིན། དེའི་རྒྱུ་

ཁོར་རང་གིས་ཀྱང་ཤི་མ་སོང་བར་ཁོར་མཐུ་ནོར་ནས་མེ་མིང་ལ་སོང་བ་གོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོའི་བསམ་སྒྲུའི་

ནང་ཁོར་རང་ལ་མིང་ལ་སོང་བ་ཡིན་སྐྱེས་པ་ཅིས་ཡིན། ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དེའི་ཕྱོད་ཡིན་ན་གཤོད་མའི་

སྤྱི་ཚོགས་ཏེ་དེར་སང་གི་རྒྱུ་མིང་གི་མི་ནག་འགའ་ཞིག་ལྷ་ཤུའི་གཤོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ལྷ་ཤུ་ཞིག་ཡིན། སན་

ཚུན་འབྲེལ་བ་དེ་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་སྤྱི་མཐུད་ནས་ཡར་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་

བ་དང་དེ་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་ཁ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས། རྒྱུ་མཐུ་ཨ་མེ་རི་མིང་ཐུན་ཏེ་མེ་

སྐབས་ན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་སྤྱི་བས་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་སོང་བ་དང་། དེར་སང་ཡིན་ན་འཛམ་གྱི་

སྒྲིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཨ་མེ་རེ་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་སྟོབས་འཕྱོར་མངའ་ཐང་ཆེ་
 འོས་སུ་བྱུང་ནས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ནང་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཔེར་ན་མི་དབུལ་
 པོ་ཞིག་སྟོང་བྱུང་གི་ཐོབ་ཐུང་པ་ལྟར་ཁོང་གྲག་དོག་གིས་གཏན་ནས་དགའ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ནང་
 རིའི་སྐད་ཡིག་དེས་འཛམ་གྱི་སྒྲིང་ལ་མངའ་དབང་མ་བསྐྱུར་པའི་གོང་དུ། འཛམ་གྱིང་སྒྲིང་སྐད་དེ་རྒྱ་རན་མིའི་
 སྐད་ཡིག་དེ་རེད། སྒྲིང་ནང་རྒྱ་རན་མི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དེའི་ནང་དེ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱ་ཅན་ལ་མན་ཚུན་
 བཞུག་ཅོད་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་ནག་པལ་ཆེར་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡས་མས་
 ཀྱི་ལོ་སྟམ་བརྒྱ་ཅན་ལ་རྒྱ་རན་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འཛམ་གྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་ཞིང་། དེ་ནས་རྒྱ་རན་མིའི་སྐད་ཀྱིས་འཛམ་གྱིང་དུ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བལ་ཆེ་བ་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འཛམ་གྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 བསྐྱུར་ན་དུས་ཆོད་ཉ་ཅང་རིང་འོས་རེད། ང་ཚོས་བསམ་སྟོན་བྱུང་ན་དེའི་ནང་དང་ཡི་གེ་དེ་འཛམ་གྱིང་
 ལ་ཁྲབ་ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་དེའི་ནང་དེ་ལིས་མི་སེར་ཡུལ་སྟོས་ཀྱི་དབང་ཆ་བཅོན་བཟུང་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་
 ཞིག་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མི་རིགས་སུ་དང་སྤུའམ་རྒྱལ་ཁབ་སུ་དང་སུ་ཡིན་ཡང་རང་རང་སོ་སོའི་རང་
 ཀྱི་སྐད་དེ་རང་གི་བདག་པོར་བཟུང་ནས་ཤེད་སྟོང་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་བྱུང་ན།

མི་རིགས་འགའ་མེད་ནང་མི་རིགས་དེའི་ནང་རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཤེས་མཁན་ལོ་བརྒྱད་
ཅུ་བ་དང་ལོ་དགུ་བ་ཅུ་བའི་ཚན་པོ་གཅིག་རེ་གཉིས་རེ་མ་གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་འོང་པ་
རེད།

༣ བོད་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་རྟེན་འབྲེལ་ངོས་ཟིན་དགོས་ཚུལ།

ཁ་སང་དེ་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེའི་ཐང་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་བསམ་ཆོལ་འཁྲབ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་
མེད་ཀྱང་། ཁྱེད་ཀླུ་པ་ཤེས་ཡོན་པ་ཚོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་ཚོ། ཆང་མས་རང་གི་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེ་
ཁྱད་ཚོས་ཅན་ཞིག་དང་ཚོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་སྟེ་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་གི་ཁོར་བུ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྲོས་པེས་ཤྱེས་སྤྱབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ངོས་ཤེས་སྤྱེས་མ་སྤྱབ་
པར་བོད་ཀྱི་རིགས་གནས་འདིར་མཐོང་ཆུང་བྱེད་རྒྱ་མང་སོང་ན་ནམ་ཞིག་ཁོར་བུ་རང་ལག་ནས་ཤོར་བའི་ཉེན་
ཁ་ལྡང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆང་མས་གཟབ་དགོས། ང་ཚོའི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཀླུ་མ་གསུམ་ཚུན་ཆོད་ནས་བརྒྱད་
ཡོང་བའི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་རིག་གནས་དེ་དུས་རབས་འདིའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་
ནི་རེད། ལག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ངས་བལྟས་ན་ས་ལ་འཆོར་ཉན་ནི་མ་རེད། དེ་འཐོར་སྟོར་བྱེད་ཉན་ནི་མ་རེད། དེ་མི་
རིགས་གཞན་ཀྱི་ལག་ཏུ་སྤྱིན་ཉན་ནི་མ་རེད་མ་གཏོགས་ནམ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ཡང་རང་གི་ཚུར་ལེན་

དགོས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་མོ་རེད། རང་གི་མི་རིགས་དང་རིག་གནས་དེ་ལ་ལྷག་
 བསམ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་དྲུང་ཞེན་ཟེར་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྟུང་སྟེལ་གསུམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་ཆེན་
 པོ་རེད། མི་སུ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་རིགས་ལ་ལྷག་བསམ་རེ་རང་གི་སྤྱིར་གི་དབུས་སུ་བཅེངས་ན་རང་ལ་རྒྱས་པ་
 མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། རང་སྤྱིར་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་པོའི་མདངས། །རང་
 རྒྱུང་སྤྱིར་གི་དབུས་སུ་གནས་པ་འདིས། །རང་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྩི་འབངས་ལ། །རང་གི་རྒྱས་བསམ་སྤྱིར་ལྷ་ཅུང་
 ཟད་བསྐྱབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་གི་མི་རིགས་དེ་ལ་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་དག་པ་སྟེ་དཀར་པོ་དྲུང་ཞེན་
 གྱི་བསམ་པ་འདི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟེར་དགོས་ན། །ཁ་སང་དེ་རིང་གི་གནས་པ་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་
 དང་མི་རང་རང་གི་འཛོན་མང་དང་བསམ་སྒོ་རྒྱས་པ་སོགས་གང་གི་ཟད་མའང་དཀའ་མོ་རེད། ཡིན་ནའང་རང་
 གི་རྒྱས་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་ལྷག་བསམ་དག་བས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདིའི་བྱང་ཆོས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་
 འདི་ཉ་ལས་མའི་གསལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ་གི། དེ་མེད་ནང་ཆོས་ལྟ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དངོས་གནས་
 དེང་སང་གི་ལས་བྱེད་པ་འགའ་རེས་རང་གི་གོ་གནས་དང་སྤྱན་གསུམ་ཟེས་གོས་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་
 མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་སྟེལ་བྱས་ན་ཁོའི་མདུན་ལམ་ལ་གཞོད་ཆབ་རྒྱུང་བའམ་ཡང་ན་མི་རིགས་དེ་ལ་
 ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་བཅེངས་ན། ཁོ་ཆབ་སྤྱིད་དང་འགལ་བའི་བྱ་བར་སོང་བས་རྗེས་སུ་ཁོའི་མདུན་ལམ་ཡག་

བོ་ཞིག་ཡོང་ཆུ་མ་རེད་བསམ་པའི་དོགས་པ་མང་པོ་ཡོད། འགའ་རེས་ཡིན་ན་ཡིད་བཞིན་
 ཁོར་བུ་ལྷ་བུའི་རིག་གནས་འདི་ལ་ད་ལྷ་ཉམས་སྤོང་མེད་ཅིང་རང་གི་སྒོ་བ་སྒྲོང་ཡང་མ་སྤོང་བས། དེའི་སྒྲིན་ལ་
 བཞེན་ནས་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་གོ་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་ནའང་འདྲ། བྱ་བ་སྦྱུང་དགོས་ནའང་
 འདྲ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་མོས་པ་མེད་ཆུང་དང་། འགའ་རེས་ཡིན་ན། འདི་ལ་གཏོར་བཤིག་གྱུར་རྒྱག་མཁན་
 ཡོད་པས་ཏ་ཅང་སེམས་པས་པའི་གནས་རེད། ཁ་སང་དེ་རིང་ས་ཆ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་ཁྱིམ་མ་ཐུན་གྱི་
 སྒོ་ནས་རང་གི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདི་དར་སྤེལ་བྱས་ན། ཐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ར་ཆོའི་བོད་ཀྱི་
 བེས་ཡོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་ཡིད་སྟོད་དུ་གཏོང་གིན་འདུག། གཏོར་བཤིག་གྱུར་
 གཏོར་གྱིན་ཡོད། སྤྱིར་ར་ཆོ་བོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས་ཡིན་ན་འདྲ། ཏུས་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་གི་དབང་གིས་
 ཡིན་ནའང་ཐང་། དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་རིག་གནས་དེ་གས་ག་སུ་བྱུང་ཡོད་ནི་རེད། རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེའི་སྒོ་
 བས་སྒོ་བ་སྤོང་བྱེད་དགོས་ན་དགའ་མོ་རེད། སྒོ་བ་ག་མལ་ཆེར་ཞིག་གི་བསྐུལ་བུའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་རྒྱ་བསྐུར་
 གྱི་ཅོམ་ཡིན་ནི་རེད། རྒྱ་བསྐུར་གྱི་ཅོམ་འདི་ནི་སྤྱི་བྱུང་གྱི་བོད་མཚོ་སྐར་གི་ས་ཆ་དེའི་མའི་གཤེས་ཀ་དང་པོད་
 གྱི་སྒོ་ལ་རྒྱན་རིག་གནས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་རིགས་ཡོད་ནི་རེད། དེ་སྒོན་ཡིན་ན་ས་འགྲུལ་བརྒྱག་རྒྱ་དང་།
 དུལ་ཁམས་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་བཞིའི་གཞོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུང་བ་འདི།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཤེས་ཟེར་ན་ཁྱོད་ཚོ་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟེར་ནི་རེད།
 དེར་སང་བཤས་མང་པོ་བཤའ་རྒྱ་དང་གཏེར་ཁ་འདོན་རྒྱ་དེ་དག་གིས་ས་འགྲལ་བྱུང་བ་རེད། ཅས་བརྗོད་མི་
 ཉན་ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་སྟོལ་ཡོད། རས་བལྟས་ན་དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཐད་ནས་བརྗོད་མི་ཚོག་ནའང་ཐང་།
 ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཐད་ནས་གྲུ་རྩིན་པོ་ཆེས་དངོས་སུ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མི་ལེགས་
 པ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ན་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་གི་ས་ཆ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་མི་འདོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་རྒྱའི་ལུང་བལྟན་
 ཡོད་པ་རེད། ཇི་སྐད་དུ། འགྲོ་ནམས་མི་དགེ་འཚོལ་ཉོག་སྟོན་པའི་དུས། །ས་གཡོས་ཐོག་གི་ཆར་བ་འབབ་པ་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཁ་སང་དེ་རིང་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོག་གཅོད་རྒྱ་དང་། ཐག་གཉན་
 གཏོར་རྒྱ་དང་ས་གཉན་བརྗོ་རྒྱ་ཤིང་གཉན་གཅོད་རྒྱ། གནས་ས་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་འབྲང་དང་མི་འབྲང་བའི་དུག་
 རྩས་དང་ཚན་རིག་གི་འབྲུལ་ཆ་འཇམ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོར་བཤིག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་ནི་རེད། དེར་སང་
 ཚན་རིག་ལག་རྩལ་འབྲུལ་ཆ་འགའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོ་ནང་གི་སེམས་ཅན་དྲང་སྤང་མང་པོ་དུས་གཅིག་དུ་སྤངས་
 བས་གསོད་རྒྱ་དང་དེ་བཞིན་སྤངས་འཁོར་མང་པོའི་ནང་ཐོག་དང་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་པོ་བཞག་ནས་
 བཤས་རར་འཁྱེར་གྱིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་གཞོད་པ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་
 མི་ཚོག་པ་མེད། སྤྱི་ཁྱབ་ནས་དེར་སྐབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ལས་

གྲང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་ནི་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་དཔེར་ན་ས་འགྲུལ་གྱི་འཛིགས་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་དང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་ས་འགྲུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
 དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ལོར་ཐང་ཅན་ས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་（唐山大地震） ཞེས་པ་དེ་
 བརྒྱགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་མི་ཁྱིམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་གི་ཆེ་སྟོག་མེད་པར་བྱུར་སོང་བ་རེད། རྗེས་མའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཆང་མས་གོ་བ་ལྟར་མེན་ཁན་ས་འགྲུལ་དང་ཡུལ་ཤུལ་ས་འགྲུལ་ཉེ། ས་འགྲུལ་མང་པོ་བརྒྱག་རྒྱ་དེ་
 ཡང་། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་རན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན་ཡང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཆོན་གཙོད་དགོས་
 བ་དཀའ་མོ་རེད་དེ། འདི་མ་རེད་ཟེར་དགོས་ན་ཡང་སྟོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དེ་ཆོར་གཞིར་བྱས་ནས་བལྟས་ན་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མཆན་བརྗོད་དགོས་ན། དེའང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡིན་ནའང་འདྲ་དེ་མིན་ཆོན་རིག་
 པ་དང་ཙམ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་མཆན་སྟོབས་ལྷན་ཞིག་སུས་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མ་རེད་བསམ་ཡོད།

༩ ང་ཆོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཅ་བ་གཞན་པན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཚུལ།

གང་ལྟར་ཡང་ཁྱེད་ནམ་པ་ཆོ། བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པའི་མིང་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་བོད་ཅེས་པ་འདི་ས་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བོད་ཀྱི་
 སྟོབས་མ་འགའ་རེ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་རྒྱགས་འཕྲོད་དུ་སོང་ན། རང་ལ་ཏ་ལས་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱ་དང་།

སྒོ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཞི་ཞིག་བརྟོན་ནས་དེ་ཡང་ཐོན་དུས་ལས་ཀ་ལོན་མ་ལོན་གང་ཡིན་
 ཡང་རང་ལ་ང་ནི་སྒོ་བ་གྲག་གེ་མོ་ནས་སྒོ་བ་འགོ་ཐོན་བ་ཡིན་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་རབ་ཅན་ལས་བོད་ཀྱི་སྐོལ་
 རྒྱན་རིག་གནས་ལ་ངས་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་གང་སྟིགས་རིག་བ་ཅན་ལ་སེམས་བཞུད་མཁན་དེ་ཚོ་ལ་ཆེ་འདི་
 ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཐན་བ་ཆེར་མེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། ར་ཆོས་བསམ་རྒྱུ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་
 གནས་འདི་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཅུ་བ་འཛིན་དགོས། ཡང་དེར་སང་འགའ་ཡིས་ཟེར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་
 ཟེར་ན་སྟུང་ཅུ་བ་དང་ཉག་ཀྱི་འབྲུག་པ་དང་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་མོགས་པ་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་འགའ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད།དེ་དག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཤེས་པར་བྱེད་ཆེད་
 གྲྲ་དང་སྟོན་པ་སྟུང་ཉག་ཀྱི་འགའ་ཐུན་པ་དེ་དག་མེད་ན་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྟིང་དོན་གཙོ་བོ་འདི་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་ནི་དངོས་གནས་བྱང་
 གནས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱད་དང་སྤྱད་པའི་དམངས་སྤྱད་དང་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆང་མ་ལ་ཐན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བྱེད་
 ཞིག་ཡིན་དཔེར་ན་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཐོ་རྩོམ་ཉི་ཤུ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཤིག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་རྩོམ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 མས་ཤིང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་གར་རྩོམ་གདན་དུ་བྱོན་ནས། རྩོམ་གསལ་གྱི་རྒྱུང་པའི་མདུན་དུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཏེ་བོད་དུ་བྱོན། བོད་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས་བོད་ཁ་བ་ཅན་

གྱི་ལྟོངས་འདིའི་མི་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཤ་སྟག་ཏུ་ལུང་བསྟན། དེར་སང་རྒྱ་
 བཀ་དང་ཡོ་རོབ་དང་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གྲ་ཆེན་མོ་བ་ཚོས་ཐོད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་སློབ་སྦྱང་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་ཤིང་། བྱད་བར་དུ་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོའི་ནང་སེམས་ལ་ཐོད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གོ་བ་རྣལ་མ་
 སྦྱོས་པའི་མི་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཁོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་ཤེས་ཡོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་རང་གི་
 ཐོད་ཡིག་ཐོད་སྐྱད་ཅམ་ཡང་བཤད་བསྟག་མི་ཤེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གོ་བ་སྦྱེ་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་
 སྲིད་པ་རེད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་སློབ་ཞིག་རེད་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་གཙུག་པོ་མི་འཆེ་བ་དང་
 རྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དེ་ཡིན། དཀྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་སྐབས་ན། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆེ་བར། ཉེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་མདོ་རྩེད་བསྟུན་ན་སྟོན་པ་བཙུག་པའི་ཆོས་ལ་བཤད་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཞེས་
 པ་འདི་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། ར་ཆོ་ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཐོད་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདི་སྟོལ་བཏོད་པ་དང་དར་སྟེལ་བྱས། དེར་
 བཏེན་ནས་ཐོད་གྱི་མི་ཆེ་རྒྱུད་སྟེ་དང་སྟེ་ཡིན་ནའང་གཞན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རང་བྱུང་རྟོན་སྟེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་མི་འཆེ་བ་ཐན་སེམས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཐོད་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཟེར་
 བ་ཡང་ཆོག དཔེ་ཞིག་བཞག་ན་སེམས་ཅན་ཞིག་གསོད་ཀྱིན་ཡོད་ན། མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟུན་ན་

དེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིེ་མཁན་ནི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ཐོད་མི་ཞིག་གིས་དེ་རིག་ན་སེམས་ལ་
 ཉལ་ས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་རྒྱ་དང་ཁ་ནས་ཡང་མ་ཞི་འདོན་རྒྱ། ཐན་ཡང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་འགྲུར་ཕྱོག་
 བྱུང་བ། འདི་ཐོད་གྱི་སྤྱན་ཐོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཤིག་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་འཕག་ཚོ་ཐོ་དེ་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བ་དང་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་གོ་འཕར་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་ནི་རེད། ཁོང་གིས་ཡང་ཆོས་གསུང་པའི་གནས་སྐབས་
 བ་ཁོང་གིས་གསུང་རྒྱའི་ལྟ་བུ་གཙོ་ཐོ་རྟེན་འབྱུང་སྒྲིང་ཉིད་དེ་ཡིན། སྒྲིང་པ་ནི་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་
 གཞན་ལ་བན་པ་སྐྱབ་རྒྱ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོགས་པ་མང་པོའི་ནང་ལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་རེད། དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གྲུང་། སྤྱག་བསྐལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བ་ལ་ཀུན་སེལ་དམ་པའི་
 ཆོས། ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་གང་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་ཐེང་ན། གཙོ་ཐོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱག་
 བསྐལ་དང་སྤྱི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་སེལ་རྒྱའི་བྱེད་ལས་ཡོད་གསུངས།

༥ ཆོས་ལ་གཤེན་སྤྱག་བསྐལ་རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲིང་དགོས་ཚུལ།

ངས་བསྐྱས་ན་ཐོད་གྱི་ཤེས་ཡོན་པ་དེ་དག་ཆོས་སྤྱོགས་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཉལ་ས་པའི་ཞན་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་ནང་
 དོན་མི་གོ་བའི་རྒྱ་མཆན་དེར་བརྟེན་ནས་དེར་སང་རང་གིས་ཆོས་མི་སྒྲོལ་བར་མ་ཟད། ད་རུང་ཆོས་བསྐལ་ས་ན་

སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་གཤོལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཆེ་འདི་སྤྱི་
 གཉིས་ཀར་དོན་མེད་ཟེར་གྱིན་ཡོད། དེ་དག་གིས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཐོད་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་དང་
 བསྟན་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ག་ལ་སྟོང་། རང་གར་གྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་
 སྤྱིས་བྱ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ཐར་ཐོར་ཙམ་ལ་ཡང་ལྟོག་དང་ཞིབ་འཇུག་ཙམ་ཡང་བྱེད་མ་སྟོང་བར་རང་གར་རྟོབ་
 བཤད་བརྒྱབས་ན་མཁས་པའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་བྱུང་རྒྱ་མ་
 གཏོགས་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་མི་རིགས་ལ་བྱས་ཐེས་ཅི་ཡང་བཞག་མེད། རང་གི་སྟུན་གྲགས་དང་མ་འོངས་པའི་
 མདུན་ལས་ལ་ཡང་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དེ་བས་ཀྱང་སྦྱབ་མི་བྱུང། དེས་ན་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཡིན་ནའང་ནམ་ཞིག་ན་
 ཚུར་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་སྤྱང་ནས་ཚོས་ལ་སྦྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཁ་མེད་སོང་བ་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ལྟར་
 ཡིན། དཔེར་ན་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་ཁ་ཟེར་བ་
 བྱེད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ནམས་ཅད་ལ་འདྲ་བ་འདེབས་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་དེར་སྦྱབས་
 ཁ་མ་ཏི་ལག་འཁོར་ལོ་བྱས་ནས་རང་གིས་ཀྱང་འགྲོད་བཤགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེད།
 དེར་སང་ཡང་ཤེས་ཡོན་དམངས་བཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམ་པའི་ཚོས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་རྒྱ་
 ག་ལ་སྟེ། ལོ་རྒྱས་ཙམ་ལ་ཡང་ལྟོག་ཞིབ་སོར་མ་སྟོང་བའི་གར་ཟག་འགའ་ཡེས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་གདོང་དེ་མེད་པ་འདྲ། འདི་ཉམས་སྤྲངས་ན་དོན་དག་མི་འདུག་ཟེར་
 མཁན་ཅུང་ཤས་ལྷུང་བ་རེད་མོད། དེ་ནི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྤྱི་ཚོགས་པ། །རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མཁུ་དགའ་
 བ། །བདག་འདྲ་བར་པས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་སྤྱད་དོས་སྤྱི་བཞུགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་མི་ལུས་ན། དེར་སང་སྤྱིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་
 གནས་སྐབས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ག་ལ་ལུས་ཡིན་ན་ཡང་རང་རང་སོ་སོས་བསམ་ཆོད་གཏོང་དགོས་སྤྱི་རེད་མ་
 གཏོགས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྟོངས་འདྲིར་སྤྱེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དང། རང་གི་ཉམས་སྤྲངས་མ་ལོན་པར་མ་ཟད།
 དེ་ལ་ཡང་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་དང་དམའ་འབེབས་འདྲ་མིན་བྱས་ན། བམ་ཞིག་རང་གིས་བསགས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་དོས་སྤྱི་ཉམས་སྤྲངས་སྤྱི་དགོས་དུས་མདོ་ལས་སྤྱི་པོ་གཅིག་ལུས་འདི་ན་སྤྱག་
 བསྐལ་སྤྱི་། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་གི་སྐབས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་གསུངས་པ་སྤྱི་
 སྤྱད་སྤྱི་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བ་དང་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གཅིག་ལུ་ཡིན། །ཁྱད་པར་དུ་ཆེ་འདྲིར་ལས་རན་འདྲ་
 མིན་སྤྱི་ཚོགས་བསགས་ན། མི་དེ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱི་གསལ་དེ་དག་ཁོ་རང་གིས་སྤྱི་དགོས་ནི་
 རེད། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་རྩ་ཤིང་སྤྱི་པོ་མེད་པ་ལ། །མི་མཆོག་ཁོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་དབྱེད་པར་མཛོད། །
 ཅེས་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྤྱི་འཁོར་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ན་སྤྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད།

མི་སྲ་དང་སྲ་ཡིན་ན་རང་གི་དོན་ཡོད་པར་ཆོ་མས་ནས་འདྲ་མིན་གྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོག་གས་བྱས་ཀྱང་

འདི་ཆོས་དང་འགལ་སོང་ན་དངོས་གནས་དོན་དག་ཡོད་པ་མ་རེད།

༦ ཆང་མས་ཆོས་འདི་ག་ཉེན་གྱི་མཐོང་རྒྱ་ཡང་ས་པོར་བྱས་ཏེ་པོད་ལ་ཞབས་ཕྱི་བསྐྱལ་
དགོས་ཚུལ།

དེས་ན་མཁས་པ་དང་མཐོན་པོ་སྲ་ཡིན་ཡང་པོད་གྱི་རིག་གནས་འདི་དངོས་གནས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་ལྟ་བུའི་
རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་འདི་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་དེ་མི་གཅིག་དང་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འོས་
འགན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མཐོན་པོའི་ཁྲ་མ་སྐྱལ་སྐྱུ་ཡིན་ནའང་འདྲ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། དེ་བཞིན་དམའ་ས་ནས་ཞིང་འགྲོག་གི་མི་ཐམས་ཅད་དེ་ཐ་ན་གྲིས་པ་སྒྲོལ་རྒྱུང་འདོན་མཁན་གྱི་སྒྲོལ་མ་
ཡན་ཆད་གྱི་མི་སྲ་དང་སྲ་ཡིན་ན་མདུན་དུ་གནས་པའི་ལས་འགན་དང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པའི་ཁྲ་པོ་ཞིག་ཡིན།
དེའང་པོད་གྱི་རིག་གནས་འདིར་སེམས་ཁྲར་དང་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དངོས་གནས་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་
བསམ་གྱིན་ཡོད་དེས་ན་ཆང་མས་པོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་དེ་ར་ལ་དོན་དག་འབྲེལ་བ་མེད་སྟེ་སྲ་
གི་ཁ་ལ་བཟའ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ལ་གྱོན་རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འཕམ་ཡང་ན་ཁྲད་པར་དུ་དེར་སང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདི་ག་
ཉེན་ཞེས་དཔལ་འབྱོར་ཉུང་གས་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ཡོད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏོན་ནས་བྱ་བ་བསྐྱལ་བས་ན། དེ་

དག་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་རང་སོ་སོ་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱུའམ་མཐུམ་ལམ་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་མཁས་པ་དང་དཔའ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཕྱོག་དང་པངས་པའི་ལུས་པོ་
 ཡང་དོར་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གི་སྤྱིར་སྟོབས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དཔའ་རང་དག་ནི་ར་ཆོ་སུ་
 ལ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལུས་གང་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ལ་ཞབས་བྱེ་བྱ་
 བོས་པ་ཞིག་རེད། ཁ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དོན་དངོས་ཐོག་ཐ་ན་རང་གི་བོད་སྐད་གཙང་མ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་དང་མོད་
 ཡིག་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་གཞན་ཀྱི་མཐུན་དྲུང་མི་ཆོ་བ་ཅན་ཞིག་རེད། སྤྱིར་མོད་
 ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་རིག་གནས་འདི་དར་སྐེལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་ཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐྱམ་པོ་ནས་བཟུང་
 སྟེ་མོད་གངས་ཅན་པ་ཡིན་ན་བོད་གོང་བ་ཅན་དང་སྐྱེད་བ་ཅན་ཞེས་བོད་ཀྱི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྟ་
 ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དེ་ལ་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱོལ་དེ་ཡང་རང་དགར་ཀྱི་རྩིང་ཞེན་དང་དོན་མེད་
 ཅིག་ཡིན་ན་ར་ཆོས་ཀྱང་དུས་རབས་དང་བསྐྱུན་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་།
 འདི་ནི་དངོས་གནས་འཛམ་གྱི་སྤྱིར་གི་མི་ཐམས་ཅད་དམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
 སྐྱག་གི་ཐན་པ་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པས་འདི་མི་ཉམས་ཤོང་འཕེལ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་རྒྱ་ནི་ཉ་ལས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།དེ་ཡང་ཆོས་འཛིན་གཉེན་
 གཉིས་ཀའི་སློན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཕམ་སང་གི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
 བསྟན་བཅོས་ལྷ་དང་དཔལ་འདུ་བའི་ཞོར་བུའི་ནང་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ནི་རེད། བྱེད་ཅག་མོད་
 གི་གཞོན་ནུ་ཆོས་གཞུང་འདི་ལྷ་བུ་ལ་ཡང་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དེའི་དོན་རང་གི་རྒྱད་ལ་
 ཡང་བཞག་ནས། གཞན་ལ་གོ་དོན་རྒྱུད་བྱུང་ན་སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་པ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ངེས་
 རེད། དགོས་སུ་རང་ཉིད་ཆོས་དང་འཛིན་གཉེན་གྱི་ལམ་ལས་མི་འདཔལ་ཞིང་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་དུ་
 བདེན་པ་བདེ་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བུ་རྒྱ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེ་བ་དཀར་ལས་གྲང་།
 ཆེ་གཅིག་ལུན་ལ་ཕན་པའི་མི་ཆོས་དང་། རྟོན་གཉིས་འབྲས་བུ་སྟོལ་བའི་ལྷ་ཆོས་ཏེ། རྟུས་གསུམ་ཀུན་དུ་བདེ་
 དགའི་དཔལ་སྤྱིན་པ། རྟེ་བཞིའི་ཞོར་གྱིས་བོད་ཁམས་སྤྲུག་པར་མཛད། ཁེས་མི་ཆོས་ནི་ཆེ་གཅིག་ལ་ཕན་པ་
 རྒྱུ་བྱེད་དང་ལྷ་ཆོས་ནི་ཆེ་འདི་བྱེ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་སྤྱིན་བྱེད་ཡིན་གསུངས།
 དེ་ལྷ་བུའི་ལུགས་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལྷེ་བཞིའི་དཔལ་འདད་གངས་ཅན་གྱི་པོ་མོ་འམ་དབུལ་སྤྲུག་མེད་
 པར་མདོར་ན་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འཆོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཁོང་ནས་པས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སློ་
 བས་སློན་འདུན་ཡང་གནད་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་རེད་ཅག་ཆོ་ཆང་མ་བོད་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱེས།

རྒྱ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ཡང་ཟད། རང་ཡང་ཆུང་དུ་འེགནས་སྐབས་ནས་ཁ་མ་
 ཉི་འདོན་རྒྱ་དང་ལག་འཁོར་ལོ་འཛིན་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོལ་རྒྱན་བྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ཡོད་པའི་གངས་ལྗོངས་
 གྱི་ཡུལ་དེར་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རིག་གནས་དེ་ལ་གཏོར་བཅུག་ཤིང་རྒྱ་དང་མཐོང་ཆུང་ཤིང་རྒྱ་ནི་
 ཏ་ཅང་ཡིད་པམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། ཁེད་རྣམ་པ་ཤེས་ཡོན་པ་དང་། སྟོབ་མ་ཆོ་ཆང་མས་མ་
 འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་བྱུས་གང་ཡོད་ཀྱི་སྟོན་གངས་ཅན་སྤྱི་འེག་པ་དེ་ལ་བཙོན་ལེན་ཤིང་རྒྱ་དང་
 དགོས་སུ་རང་རང་སོ་སོའི་རང་གི་རྒྱད་དང་ཡི་གེ་ཆ་ལུགས་ཡུལ་སྟོལ་གོ་མས་གཤིས་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་ཁ་
 ལ་མི་རྒྱག་པར་རང་ཚུགས་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་དེ་བརྒྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བས་རྣམ་པ་ཆོའི་བྱགས་
 ལ་འཛིན་པའི་བཀའ་འཛིན་མ་ཆུང་། །

ཞེས་པ་འདི་འང་རྒྱ་ཐག་ལས་སྤངས་ཡི་གེར་བཞོད་པ་དགེའོ།

